



AAF-011-003412

Seat No. _____

B. P. A. (Sem. IV) (Vocal) (CBCS) Examination

March / April - 2016

**Music Therapy - IV
(Elective)**

Faculty Code : 011

Subject Code : 003412

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના : દરેક પ્રશ્ન લખવો ફરજિયાત છે.

૧ નીચેના વૈકલ્પિક પ્રશ્નોના યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરીને ઉત્તરવહીમાં જ જવાબ લખો. ૨૦

- (૧) પં. સારંગદેવ મુજબ લીંગ મૂળમાં સ્થિત છ દલોવાળું ચક્ર કયું છે ?
 (એ) અનાહત ચક્ર (બી) સ્વાધિષ્ઠાન ચક્ર
 (સી) મણિપુર ચક્ર (ડી) વિશુદ્ધિ ચક્ર
- (૨) વાત્ત પ્રકૃતિવાળા મનુષ્યોની ચાલવાની ઢબ કેવી હોય છે ?
 (એ) સ્થિર (બી) ઝડપી
 (સી) ધીમું (ડી) અસ્થિર
- (૩) દ્રુત લયનાં વાહન તરીકે કોને સ્થાન આપવામાં આવ્યું છે ?
 (એ) ઘોડો (બી) સસલું
 (સી) ઉંદર (ડી) હાથી
- (૪) કઈ લયની પ્રકૃતિ 'પિત્ત' છે ?
 (એ) વિલંબિત (બી) મધ્ય
 (સી) દ્રુત (ડી) અણુદ્રુત
- (૫) બ્રહ્માને કઈ લયના દેવતા મનાય છે ?
 (એ) વિલંબિત (બી) મધ્ય
 (સી) દ્રુત (ડી) અણુદ્રુત
- (૬) વિલંબિત લયની જાતિ કઈ માનવામાં આવે છે ?
 (એ) બ્રાહ્મણ (બી) ક્ષત્રિય
 (સી) વૈશ્ય (ડી) શુદ્ર

- (૭) મધ્યલયમાં કયો ગુણ રહેલો છે ?
 (એ) સત્વ (બી) રજસ
 (સી) તમસ (ડી) વિકલ્પ (એ) અને (સી) બંને
- (૮) અગિયાર-પંદર અને સોળ માત્રાવાળા તાલો કયા રસની નિષ્પત્તિ કરે છે ?
 (એ) ભયાનક (બી) કરુણ
 (સી) શાંત (ડી) અદ્ભુત
- (૯) સ્વરોમાં રસ દર્શાવવા શેનો પ્રયોગ કરવામાં આવે છે ?
 (એ) અક્ષર (બી) આલાપ
 (સી) લય (ડી) સ્વરાલાપ
- (૧૦) પં. ભરતમુનિ અનુસાર વૃદ્ધો તથા જાડા પાત્રોના ચાલવા સમયે વાદ્યો પર કયા અક્ષરો (બોલ) વગાડવામાં આવતું હતું ?
 (એ) ઘટતુ તં તં તે તો દ્રામ
 (બી) ઘાં ઘાં ઘાં ઘાં ઘિડ્ દ્રોણં ખોખોણાં
 (સી) ઘેતાં કટકાં
 (ડી) ઘિમ્ ઘિમ્ ઘિમ્ ઘિમ્ ઘિડામ્
- (૧૧) રૂસમાં સ્નાયવિક રોગોની ચિકિત્સામાં સંગીતનો પ્રયોગ કોણ કરે છે ?
 (એ) પ્રો. વી. એસ. કોદાફ (બી) પ્રો. એસ. વી. કોદાફ
 (સી) પ્રો. વી. કે. કોદાફ (ડી) પ્રો. કે. વી. કોદાફ
- (૧૨) ઈ.સ. ૧૮૮૭માં સંગીતના શ્રવણથી મનુષ્યના ઘુંટણની પ્રતિક્રિયાઓનો પ્રયોગ કોણે કર્યો હતો ?
 (એ) ડો. થોમ્સ (બી) ડો. વીલીયન
 (સી) ડો. લોમ્બોર્ડ (ડી) ડો. જહોન
- (૧૩) કોના સહયોગથી કાર્ય અથવા વ્યાયામમાં સ્નાયવિક સંકોચનની શક્તિ વધી જાય છે ?
 (એ) વાંચન (બી) લેખન
 (સી) સંગીત (ડી) ચિત્ર
- (૧૪) કોના બે ભિન્ન ભાગોમાં બંને ફેફસા વિદ્યમાન રહે છે ?
 (એ) વક્ષીય ગુહા (બી) નાસા ગુહા
 (સી) રેડિયલ પેશીઓ (ડી) કશે ટૂકા
- (૧૫) મનુષ્યનાં ફેફસાઓમાં સ્થિત પ્રત્યેક કોષિકાનો વ્યાસ કેટલો હોય છે ?
 (એ) ૦.૧ મિ.મી. (બી) ૧.૦ મિ.મી.
 (સી) ૦.૦૧ મિ.મી. (ડી) ૧.૧ મિ.મી.

(૧૬) ડો. ડી. કે. કદાસ મુજબ જમણા ફેફસાનો વજન કેટલો હોય છે ?

(એ) ૬૦૦ ગ્રામ

(બી) ૬૦ ગ્રામ

(સી) ૬૨૦ ગ્રામ

(ડી) ૫૬૦ ગ્રામ

(૧૭) મનુષ્યનાં બંને ફેફસાઓની કુપિકાઓ કેટલી હોય છે ?

(એ) ૩૦ હજાર

(બી) ૩ લાખ

(સી) ૩૦ લાખ

(ડી) ૩૦ કરોડ

(૧૮) બે થી પાંચ વર્ષના બાળકોનાં શ્વાસની સંખ્યા પ્રતિ મિનિટ કેટલી હોય છે ?

(એ) ૧૦-૨૦

(બી) ૨૪

(સી) ૩૦

(ડી) ૪૦

(૧૯) શરીરનું જે અંગ O₂ તથા CO₂ ના આદાન-પ્રદાન માટે કોઈપણ પ્રકારે સહાયરૂપ બને છે તેને શું કહે છે ?

(એ) શ્વસનાંગ

(બી) કંકાલ

(સી) મસ્તિષ્ક

(ડી) માંસપેશી

(૨૦) મણિપુર ચક્ર કેટલા દલોવાળું છે ?

(એ) દસ

(બી) બાર

(સી) ચૌદ

(ડી) સોળ

૨ મનુષ્યનાં સ્નાયુતંત્ર પર સંગીતનાં પ્રભાવ વિશે લખો.

૩ વક્ષીય ગુંદા અને શ્વાસ પટલ શું છે ? તે સમજાવો.

૪ શ્વસન તંત્ર સચિત્ર વર્ણવો.

૫ તાલનાં પ્રભાવનાં વિવિધ પ્રયોગો તમારા શબ્દોમાં વર્ણવો.

૬ તાલની લય દ્વારા રસોત્પત્તિ જણાવી વિભિન્ન લયોની પ્રકૃતિ, તત્વ, દેવતા, જાતિ તેમજ વાહન વિશે વર્ણન કરો.